
KREJL

LOKALHISTORISK TIDSSKRIFT FOR LØGSTØR OG OMEGN
19. ÅRGANG - NR. 3 - FEBRUAR 2000

INDHOLD:

Jeg fandt forleden. Om krigen 1864.....	side 35
En by ved en bane. Af Jacob Larsen	side 39
Julekonkurrencens resultat.....	side 42
Hvad der kom ud af at bladre i en gammel avis	side 45

KREJL udkommer med 4 numre om året, ca. september - november,
februar og april. Omfang 16 sider pr. nummer.

Redaktion: N.H. Lindhard.

Ekspedition: Balles Boghandel, Østerbrogade, 9670 Løgstør

Telefon 98-67-15-66 · Postgiro 150 4746

Årsabonnement: 70 kr.

ISSN 0107-6701 · Tryk: Løgstør Bogtryk & Offset Aps.

KÆRE LÆSER

KREJL nr. 3 indeholder som sædvanligt en blanding af ældre og endnu ældre nyheder, men der er svarene på julekonkurrencen og yderligere oplysning og diskussion om motiverne.

Jacob Larsen er denne gang nået til Vindblæs og beskriver udviklingen som følge af banen.

Og så er der dukket et gammelt brev op om krigen 1864, sendt fra Løgstør. Det kommenterer våbenstilstanden og, hvad der senere fulgte.

Endelig en artikel om resultatet af at bladre Løgstør Avis fra 1891 igennem. Udgangspunktet var en annonce om bygning af manufakturhandler Ad. Aistrups nye hus på hjørnet af Torvegade og Østerbrogade. Der er meget om manufakturhandel, men der dukkede mange andre interessante ting op.

GOD FORNØJELSE

Forsidebilledet er sendt som julegave til "Broder Jens Hansen Jensen, Malle i Aarhus!, Danmark Aar 1913. Fra John (Johan) C. Jensen, Auderbon County, Iowa. U.S.A.

Dette her Billede er vort gamle Hjem hvor vor ælste Datter Karen og hendes Mand og vor næstælste Søn Nikolaj bor. Du har vist et Billede af Huset men ikke af den store Stald som blev bygget i Aaret 1906. Billedet blev taget mit på Formiddagen så både Nikolaj og Hestene vare i Marken til Arbejde

Og Fotografen havde hastværk for at komme tilbage til Byen så der blev ikke Lejlighed til at få noget stillet frem dette ær taget fra Sydsiden på Vejen som går forbi Gården.

Du kan vist ikke se Karen i Vinduet, men hendes Mand, Hund og mig ære jo tydelige nok i vor daglige Kostume.

John C. Jensen"

Stavemåden er John C. Jensens egen.

JEG FANDT FORLEDEN

Under den anden slesvigske krig var de danske tropper fordrevet fra Nørrejylland til den anden side af Limfjorden. Der fandtes dog danske tropper syd for fjorden, da våbenhvilen trådte i kraft 12. maj.

Det kan bl.a. ses af det brev, der blev sendt til den københavnske avis "Fødrelandet" d. 28. maj 1864 (teksten er let moderniseret):

Danmark til Limfjorden! Herlige Tanke, Du blev Gudskelov kun et Tankeeksperiment og ikke, som det saalænge saa ud til, et statsretligt Begreb.

Ja, De ved da vel, at Løgstør er besat af danske Tropper og at hele Byen er besat af Glæde derover, samt over, at den er den eneste Stad paa Fastlandet, hvor der endnu vajer en dansk Kompagnifane..

Det synes, som vi længe her i vor Afkrog have været glemte baade af Venner og Fjender: en halv Mils Vej fra os stod rigtignok ved Aggersund en lille Feltvagt i Næsborg; men den var ikke bestemt til at gøre Modstand, men kun til at avertere de hinsides Fjorden staaende danske Tropper om Fjendens mulige Fremrykning. Saaledes var det befalet af det hele Hovedkvarter oppe ved Sæby

Vi frydede os, hvergang en Officer fik Lov til at besøge vor By, og vi ængstedes for at Fjenden, der havde været

saa næsvis pr. Post at sende Rekvisitioner paa Stude til Byen og Omegn - og naturligvis ogsaa faaet disse Stude, for at han ikke skulde blive vred - en Dag skulde gæste os og berøve os den idylliske Ro, hvori vi saa længe havde bevæget os.

Som De ved, var Frygten ubegrundet Vaabenhvilen kom i Stand, og vor By besattes af et Kompagni af 21de Regiment 4 Timer før den traadte i Kraft. Der er i Militæretaten noget, der hedder at bruge sin Konduite, nemlig i et pludselig indtrædende Tilfælde, for hvilket man ikke har Ordre, at handle efter eget Skøn, men ogsaa paa eget Ansvar.

Det gjorde Regimentskommandør, Major Saaby her, til Løgstørianernes uendelige Tilfredshed. Det kunde være blevet ham en dyr Spøg, hvis Fjenden samme Aften, som han lod Kompagniet rykke ind hos os - inden Vaabenhvilen var traadt i Kraft -, med en større Styrke var marcheret fra Nibe til Løgstør; thi Kompagniet vilde da have været afskaaret, men - den som intet vover, intet vinder; det vovedes, og Tyskerne fandt, da de en 14 Dages Tid efter erindrede sig vor By og rykkede frem for at besætte den, under Anførsel af en Husar-officer, Freiherr von Fürstenberg, at de var blevet narrede. De bad om Lov til at blive Natten over i en Landsby en Fjerdingvej fra Byen paa Grund af Hestenes

Udmattelse og lovede at drage bort Kl. 6 næste Morgen; det bevilgedes.

Men da de med sædvanlig tysk Ordholdenhed endnu befandtes i Landsbyen paa den angivne Tid, lod Kaptajn Recke efter Majorens Ordre dem jage bort af en udsendt Patrulje.

Senere har vi ikke set Tyskerne. Disse var preussiske grønne Husarer. Det var forresten et meget fornemt Regiment, som var tiltænkt os i Indkvartering: Løjtnanten, som jeg ovenfor nævnte, var Freiherr, hans Ritmester hed Freiherr von Egloffstein, hans Chef Graf von Ranzau, og saaledes ramsede han op i en Uendelighed.

I Aalborg er, som De vel har hørt ogsaa andetstedsfra, adskillige Folk meget venlige mod Preusserne, og Skylden for denne Bys blakkede politiske Farve paa hviler udelukkende Hr. Bernhard Réé. Endog en Del af Vensyssel har han oversvømmet med sine Galskaber; man hører de i alle andre Henseender saa fornuftige Vendelboer tale om, at det er en uretfærdig Krig, vi fører osv. hele den bekendte Bernhard réeske Kogebog kunde de udenad. Det gør et virkelig nedslaaende Indtryk at se Folk baade saa afvønte med sunde Vittigheder og saa uimodtagelige for en Landesorg, at de med Beundring dvæler ved saadanne réeske Paroxysmer, som: "Dybbølru-sen, som de endnu ikke har forvundet".

Læseren ser vel forbavset på Ordene, og kan ikke finde hverken Vittighed eller Paroxysme deri; ja det Vittige skal efter Rées Mening ligge at sætte "øl" med fede Typer; - ikke sandt, hvor vittigt: **Dyb-Ølrus!**"

Brevet er ikke underskrevet, så vi ved ikke, hvem forfatteren er. Bernhard Réé var redaktør på "Aalborg Stiftstidende".

Den optimisme, som findes i brevet, holdt desværre ikke. Efter at kampene blev genoptaget d. 25. juni, rykkede Tyskerne helt op til Skagen, og ved den nye våbenstilstand blev der udsendt en:

BEKENDTGØRELSE. Paa allerhøjeste Befaling af H.M.Kejseren af Østrig og H.M.Kongen af Preussen har jeg overtaget Jyllands Administration og bestemmer herefter følgende: **1.** Alle Embedsmænd forbliver i deres Stilling og nyder deres sædvanlige Gager. De haver at vedblive i deres Embeder; men kun at modtage Befalinger af undertegnede Gouvernement. **2.** Skatter og andre Afgifter ville være at betale i sin Tid til Militær-Gouvernementet i Randers. **3.** Embedsmænd som forlade deres Poster eller vise Genstridighed ville blive stillet for en Krigsret og deres Formue konfiskeret. **4.** Ved en villig Imødekommenhed fra Embedsmændenes og Indvaanernes Side skal den hidtidige Administration bestaa uhindret.

Randers. D. 6. Juli 1864. Militærgouvernøren for Jylland von Falkenstein."

Samme dag kom en anden **BEKENDTGØRELSE.** Fra i Dag og indtil videre tør Intet, som hører til den allierede (tysk-østrigske.red.) Armés Forplejning, Remontering, Montering og Udrustning blive udført over Jyllands Grænser. De som handler herimod, vil blive straffede efter Lovens største Strenghed og enhver Genstand, der saaledes uberettiget søges ført ud over Grænserne, vil blive konfiskeret.

Randers, d. 6. Juli 1864. Militærgouvernøren for Jylland, von Falkenstein.

Samtidigt udnævnte han Local Tiden-de for Randers til "Amtstidende for Jylland" og beordrede samtlige amter til at holde bladet og sørge for, at samtlige

Ved afslutningen af krigen deltog post- og ruteskibet "Limfjorden" som kommandoskib i kaptajnløjtnant Hammers lille flåde i Vadehavet. De sidste kamphandlinger blev noget forvirrede p.g.a. usikkerhed om, hvornår våbenhvilen trådte i kraft.

indrykkede forordninger og kundgørelser blev optaget i de lokale aviser, for at disse kunne komme til enhvers kundskab og ingen kunne påberåbe sig "Ukjendskab til de udgivne Forordninger".

Det blev dyrt at have den tyske hær i forplejning. Oven i havde von Falkenstein krævet erstatning for de tyske skibe, som den danske marine havde opbragt. Den var på 600.000 daler. Heraf udgjorde Løgstørs andel 107 rdl. 5 mk. 3 sk.

I anledning af krigen havde Løgstør valgt en indkvarteringskommission, som skulle træde i kraft hvis fjenden besatte byen. Medlemmerne var fire af de største købmænd, en ingeniør og en håndværker. Efter forhandling med byens skippere vedtoges det, at byen skulle overtage garantien for de skibe, som fjenden beslaglagde.

Den 7. september 1864 meddeler

Udenrigsministeriet, at af hensyn til forhandlingerne i Wien, at man snarest muligt kommer med de fornødne oplysninger til at bestemme det beløb og de værdier, som fjenden har beslaglagt i Jylland indtil våbenstilstanden.

1. De "Quarterer", som af de forskellige forplejningsgenstande er blevet udleveret fjenden fra magasinet i Løgstør.
2. Hvor mange dages forplejning der af de forskellige borgere er ydet til de fjendtlige tropper, beregnet efter takst 30 skilling pr. døgn.
3. Hvilket kvantum furage, der er udleveret af beboerne.
4. Antallet af de heste, som fjenden har bemøgtiget sig.
5. De genstande af anden art, herunder beskadigelse af privat mands ejendom, helst affattet således: Før den første våbenhvile, og efter denne.

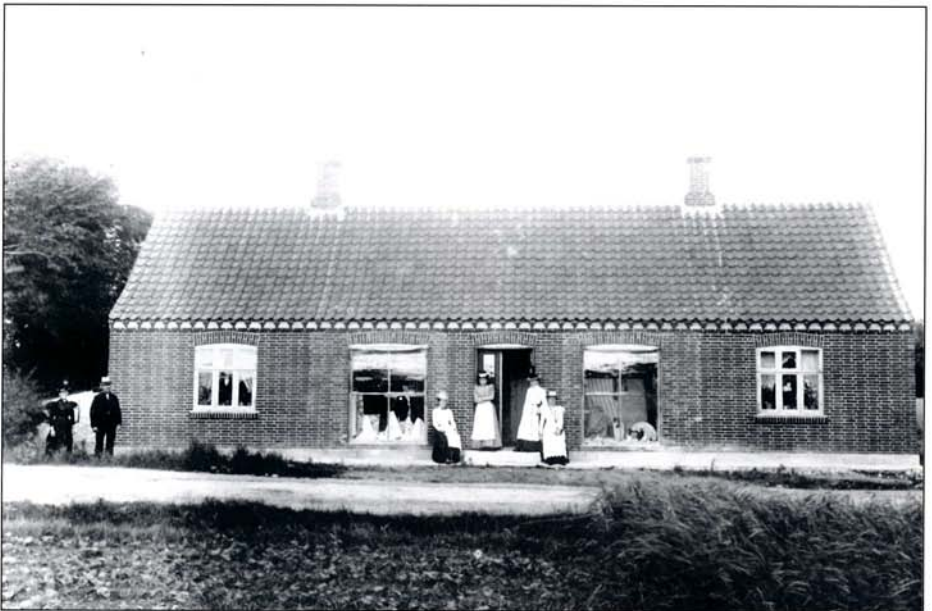
Der følger en lang række takster for, hvad hver enkelt vare kan beregnes til. Der var også specificeret, hvem i Vesthimmerland, der havde afleveret de 60 heste, der var beslaglagt.

Der blev beslaglagt 12 skibe. Den eneste, der undgik det, var A.C. Schou. Han flygtede ud i Løgstør Bredning, og tyskerne skød efter ham. De ramte hans storsejl, men så gik han i læ bag Livø, og blev ude, indtil tyskerne var draget bort. Efter krigen tjente han godt, og han var senere i stand til at oprette Schous stiftelse i Toldbodgade.

Da fjenden havde trukket sig tilbage kom der et utal af erstatningskrav for beslaglagte skibe, heste og fourage. De rimelige krav blev imødekommet.

Der var dog også mindre rimelige krav. En karl havde søgt erstatning, fordi en af fjendens soldater havde taget hans forlovelsesring. Kravet blev afvist, fordi han ikke kunne identificere ransmanden, og fordi han kun havde taget ringen og ikke pigen!

N.H.Lindhard m.fl.

Dette billede er blevet sendt til Lokalthistorisk Arkiv i Løgstør, fordi det er taget af fotograf Lassen i Ranum, men hvor lå den butik? Bagpå billedet er skrevet: Farmors hjem 1890. Man kunne fristes til at indlemme det i artiklen om manufakturhandlere, som står i dette nummer af KREJL, men er det Ranum, eller hvor? Giv et bud!

EN BY VED EN BANE

af Jacob Larsen

Løgstørbanen blev indviet 14. juli 1893. Forud var gået lang tid med forhandlinger og planlægning. Men efterfølgende, som trafikken voksede og godstransporten øgedes, kunne man se, at stationsbyerne trak industrier og håndværkere til.

Men nogen steder blev stationen slet ikke bygget ved nogen by. Det gjaldt f. eks. Vindblæs, som det følgende skal handle om.

Det var i første række terrønet, der var med til at bestemme linieføringen. Men også afstandene. 8 km. til Løgstør, og ca. 4 km. til Vindblæs og Oudrup og Salling. Disse tre landsbyer med skole og kirke skønnedes at være et godt opland for en station.

Og denne blev så placeret på den åbne mark, ca. der hvor de tre sogneskel mødtes.

Ved banens åbning var stationsbygningen, samt den overfor liggende bygning, der var bygget samtidig med stationen, og som var bygget til at være kro, med tømmerhandel i sydenden og købmandsbutik i nordenden, ene om at være "byen".

Fra starten i 1893 var der to togafgange hver vej. Men efterhånden blev banen benyttet mere og mere. Der blev indrettet læssefold og læsserampe for kreaturer og svin, som skulle på slagteriet. Og de hvide kølevogne fra slagteriet blev snart et fast indslag når de skulde til Esbjerg og senere England med bacon.

I de følgende år voksede byen, og man begyndte at bruge navnet Gl. Vindblæs om landsbyen med gårdene, møllen, skolen og kirken, mens man så sagde Vindblæs om stationsbyen.

Ca. 1910 var der bygget selvstændig købmandsgård ved siden af kroen. Der var bygget bageri, brugsforening, smedie, forsamlingshus, mejeri og i 1900 byggede baptistmenigheden en kirke.

Der var også en del, der tilhørte friemenigheden, som har kirke i Hornum. Men for at citere en gammel, eftertænksom mand "De kommer heldigvis godt ud af det med hinanden. Det er jo også det samme evangelium, der gælder for os alle".

Det var altså attraktivt at bo i Vindblæs, så der blev også bygget privatboliger. Sidst i 30-erne og i 40-erne var aktiviteten nok på sit højeste, både for banen, med 4 afgang hver vej, og for byen.

Når man kom til byen om morgenen, og alle var i gang, kunne man høre hviden fra en sav på savværket, skramlen fra mejerispandene og hamren fra smedien. Var man helt heldig, kunne man se smed Pedersen, med et brøndtov om skulderen, starte sin store Harley Davidson, for at køre ud og reparere en brøndpumpe.

På den tid havde købmand Bådsgård også foderstoffer. I foderstoflageret er der nu ostelager, hvor Ole Bådsgård har en stor del af himmerland som kunder.

Vindblæs kro i den første tid med tømmerhandel og købmandsbutik.

Næst efter boede Hans Kjær, der solgte herretøj og træsko. Så kom vi til skomager Nielsen.

Og Marinus Siggård kørte lillebil, mens Søren Lund havde snedkerværksted, og Oluf Riis var både barber og møbelpolstrer.

Byens bedste bager, bagte byens bedste brød. Han hed Alfred Svenstrup. Og ikke alene bagte han brødet, han leverede det også pr. vogn med 2 raske heste for. Byens største forretning var brugsen. Der solgte de foruden kolonial også alle foderstoffer og korn, gødning, brændsel i alle former, petroleum, olie og benzin.

På mejeriet indvejede de 4 mill. kg. mælk, og lavede en masse smør. Drit-

lerne til smørret lavede Marius Jørgensen, der også var karetmager. Biler var der ikke så mange af, men mekaniker Nygård Andersen holdt dem, der var, fint i orden.

Centralen passede Thorvald Nielsen, og kunne man ikke få forbindelse, så kunne Thorvald sige besked, når der var forbindelse igen.

I forsamlingshuset foregik der mange ting som foredrag, møder og sangaftræner, og ungdommen gik til gymnastik om vinteren.

Skulle man have en ny kjole eller ny gardiner, skulle man ind til Marie Grud. Ville man have malet eller tapetseret, var det hendes mand, maler Grud, som kunne klare det.

Udsigt over Vindblæs 1947. Banen ses i forgrunden, og kroen og Stationen ude til højre.

Drøningsmester Chr. Jensen kunne klare alle drøningsopgaver. Han var direkte medvirkende til, at landbruget kunne forøge deres avl. Savværket stod Gunnar Jensen for, samtidig med, at han var tømrer. Og Niels Christensen var byens lastbilvognmand.

Nu har byen efterhånden ændret karakter. Der er sket en hel del nybyggeri, for byen er stadig attraktiv at bo i. Men erhvervene er ophørt, de fleste af dem.

Kroen fungerer stadig som et godt madsted med mange fester, samt mad ud af huset. Ole Bådsgårds ostelager forsyner et stort opland med ost. Idrætsforeningen har overtaget forsamlingshuset til klubhus, og dette i forbin-

delse med et godt idrætsanlæg, sikrer en god aktivitet blandt ungdommen.

Børge Mortensen driver stadigvæk knallertforretning, og DLG har også stadigvæk god gang i sine store lagerbygninger. Trafikken på banen er indstillet, men sporene ligger der endnu og minder om en driftig tid.

Vil man læse mere om banen, kan jeg anbefale bogen: »Himmerlandsbanerne 1893 - 1993«.

Jacob Larsen

JULEKONKURRENCENS RESULTAT

Den almindelige mening om konkurrencen var, at den var for nem. Det viste sig ved et stort antal rigtige besvarelser, men der var alligevel fire, der var forkerte.

Det rigtige var: Forsiden: Den nedrevne ejendom, der sidst rummede Ingas Foto og Kajhøjs revisionskontor.

Bagsiden øverst: Det gamle færgeleje til Aggersundfærgen og i baggrunden, det røde pakhus, der bl.a. rummede Køllgaards gødning.

Bagsiden nederst: Afsløringen af Skjoldborg-mindestenen ved pavillonen d. 1.7.1951. Taleren var skoleinspektør Kolstrup

Det ser ud til, at nostalgien rigtig har fået lov til at blomstre, både for de rigtige og de forkerte besvarelser

F.eks. tillader jeg mig at gengive svaret fra en "gammel" Løgstør-dreng, Bjarne Svendstrup:

"I år er konkurrencen nem, synes jeg, så jeg kommer hermed mit bidrag til den lille spøg.

Forsiden viser "Ingas Foto" på Østerbrogade, skråt over for Balle. I dette hus er min bror og jeg forevigt adskillige gange i 1950'erne. Tv. er der en smal port ind til en meget lille gård. Her blev der spillet meget bold i min barndom. Jeg gik i skole med husets søn, Peter, og var ofte på besøg i "privaten" på 1. sal.

Bagsiden øverst viser "Det røde pak-

Det røde pakhús 9.juli 1956

hus" og det gamle færgeleje (Østre mole). Her har jeg taget mange "køwenhavner" og ikke mindst bundbid - disse oplevelser i barndommen har siden holdt mig langt væk fra enhver form for lystfiskeri.

Bagsiden nederst, mener jeg, viser skoleinspektør Kolstrup ved afsløringen af mindstenen for Johan Skjoldborg i 1951. Gad vide hvem drengene er?"

Hvis Bjarne Svendstrup ikke ved det, vil det nok bedrøve ham at høre, at huset er revet ned og blevet til en indkørsel.

Det er sjovt nok, at han spørger om hvem drengene er. Der er en hel del, som har diskuteret det (uden at sende besvarelser ind). - Er der nogen af læserne, der har et bud på, hvem de er?

Der er flere, der mener, at Ingas Foto tidligere var ejet af gartner Allesch, men det er nabohuset, nr.28. Allesch var gartner, og efter at de blev skilt, havde han og hans kone hver sin grøntforretning i hver sin ende af Østerbrogade. I denne ende var det fruén, og forretningen blev kaldt "Hun-Allesch". Oppe i nærheden af lyskrydset i nr.6 lå så "Han-Allesch".

En af de forkerte besvarelser fortjener at nævnes. Den kom fra Poul Kølby: 1. Østerbrogade nr. 30 - Huset er nabo til nr. 32, som min far (Peter Pedersen) lod bygge i årene 1910-20...

I det viste hus har gartner Allesch boet i 30-erne, siden fotograf Michelsen, og endelig Ingas Foto med revisor Kajhøj. Mellem husgavlene ses karnapperne på mit barndomshjem - Skolegade 14 - nu Købmagergade 20.

Desværre tager Poul Kølby fejl med hensyn til mindstens-afsløringen. Han mener det er Ove Andersens sten. Det er der også andre, der mener.

Med hensyn til færgehavnen, har det været diskuteret, hvor gammelt billedet er. Det tidligste er 1938, hvor den regelmæssige fart på Løgstør holdt op. Færgehavnen blev under krigen bl.a. brugt til et muslingekogeri. Det lå øst for havnen, og den side kan ikke ses på billedet. Men det er før den første opfyldning af havnen. På et billede fra juli 1956, kan den delvise opfyldning ses, og da det er set fra den anden side, kan det også ses at virksomheden hedder: "Dansk Andels Gødningsforretning, Løgstør, Havnepakhus." Huset er blevet forsynet med et overdækket transportbånd, som kan forskydes henad siden, til brug for losningen af skibene, som ikke kan nå helt ind til pakhuset.

Det er ikke klart, hvornår den opfyldning er sket, men billedet er i hvert fald før 1956.

En diskussion med ældre Løgstørborgere, ser ud til at ende med, at huset må være bygget i 1950. Det blev benyttet til en stor messe, og Køllgaard byggede det selv, da lokalforeningen ikke ville. Billedet kan ikke være meget senere, for transportbåndet mangler.

Afsløringen af mindestenen for Johan Skjoldborg i anledning af hans 90-årsdag, (han døde i 1936), var et led i en større fest. Stenen blev afsløret af formanden for De samvirkende Husmandsforeninger, Andreas Søndergaard og formanden for Aalborg Amt, Fr. Larsen talte. Skoleinspektør Kolstrup var formand for den komite, der fik stenen rejst.

Borgmester Jesper Nielsen takkede, og derefter var der opløsning af Skjoldborgs værker, bl.a. ved lærer Anton Pedersen, Malle. Forfatterforeningens formand, Cai M. Woel talte, og sidst men ikke mindst opførte lokale amatører Skjoldborgs skuespil: "Mikkel Larsens Dreng" på friluftsscenen.

På stenen står de ord: I dag gaar Takken - med Skovl paa Nakken - fra Udmarkshytten - til Digterbakken. Ordene stammer fra et telegram, som Jeppe Aakjær sendte til Skjoldborgs 25-års-jubilæum i 1921.

Stenen er senere blevet flyttet af hensyn til Løgstørhallerne.

Som nævnt var der heldigvis mange rigtige besvarelser. Der blev jo ikke bedt om enkeltheder, f.eks. om beboerne i husene eller om pakhuset og færgehavnen.

Der blev trukket lod, og som det hedder ved Oscar-uddelingen: "The winner is..."

Lis Nielsen, Fischersgade 30, Løgstør. Selv om det ikke blev en Oscar, så er det lige så godt!

HVAD DER KOM UD AF AT BLADRE I EN GAMMEL AVIS

Af N.H. Lindhard

Under en eftersøgning af noget helt andet i Løgstør Avis fra 1891, faldt mit øje på en annonce fra Ad. Aistrup: »Stort Udsalg. Saasnart Foraaret tillader det er det min Bestemmelse at ombygge mine nuværende Forretningslokaler med nye mere tidssvarende efter Nutidens Fordringer.«

Det må altså være begyndelsen til den store ejendom på hjørnet af Torvegade og Østerbrogade. Det kunne være spændende at se, hvordan det udvikler sig resten af året.

Udsalget begyndte 10. februar og Aistrup regnede med at slutte sidst i marts. Sådan skulle det ikke gå! Nå, vi bladrer videre, og ser, hvad der dukker op!

Stort Udsalg.

Saasnart Foraaret tillader det er det min Bestemmelse at ombygge mine nuværende Forretningslokaler med nye mere tidssvarende efter Nutidens Fordringer. Som Følge af denne fuldstændige Ombygning af hele min Ejendom, vil jeg i nogle Maanedes komme til at mangle Plads til mine store Beholdninger af Manufakturvarer, og dette nødvendiger mig til at bortsalge af hele Varelageret saa meget, som det paa alle Maader kan lade sig gjøre. Derved vil der ogsaa blive Lejlighed for Publikum til at gjøre et enestaaende fordelagtigt Indkjøb af Manufakturvarer, idet

**alle Varer uden Undtagelse
vil blive tilbudte Kjøberne til mine egne Indkjøbspriser,**

og en overordentlig stor Masse Bæler og ældre Varer

under Indkjøbsprisen.

Grundet paa den store Prisnedsættelse vil der ingen Kredit kunne indrømmes under Udsalget. Prøver udleveres ikke under Udsalget.

Udsalget begynder den 10. Februar og vedværes antagelig til omtrent den 10de Slutningen af Marts Maaned.

Logstør, den 7. Februar 1891.

Ad. Aistrup.

Vi har desværre ikke et billede af huset, da det var helt nybygget. Dette billede er nok fra ca. 1895.

Aistrup havde etableret sig i 1865 i en nybygget ejendom på hjørnet af Torvegade og Fredensgade, men først i 1870-erne var han flyttet til et mindre hus på hjørnet af Torvegade og Østerbrogade. Da han købte huset i 1875, kom han af med 12.000 kr.

Men tilbage til avisen! Det ser ud til, at alle hans konkurrenter benytter sig af lejligheden med store annoncer. Det gælder Chr. Neve og N.C. Jepsen, men især Ulrik Olsen, Dansk Textil Lager. Man kommer til at tænke på "Sikken voldsom Trængsel og Alarm": "Varer kan man få i Tusindvis - Tænk Dem bare under Indkøbspris"!

Andre manufakturhandlere hører man ikke meget til, men 1. juli 1891 er der en halvsides annonce fra Peter Christensen, som laver ophørsudsalg "paa Grund af anden Bestemmelse" og på grund af den øgede konkurrence.

Den 13. februar har avisen en notits om de mange bygninger, der bliver opført i anledning af jernbanens komme, men 17. april er der også én, der for-

svinder. Bomhuset er blevet købt af slagter Andersen, Frederikshøj, som vil bruge det til slagterhus!

Den 29. april nærmer den nye sparekassebygning sig sin fuldendelse, og der er nu taget fat på Aistrups nybyggeri. Sparekassen havde boet på havnen et par huse vest for Rådhusgade. Huset tilhørte en af sparekassens stiftere, H.R. Andersen.

Med korte mellemrum annoncerer Aistrup, at han stadig mangler plads og fortsætter udsalget.

Jernbanebyggeriet optager også sindene, især hvilken gade, der skal forlænges øst på til stationen. Sagkundskaben vil forlænge Nygade (Jernbanegade), men en mængde beboere vil hellere forlænge Blindebomsgade eller Skolegade (Købmagergade), fordi det andet "vil være en Omvej"!

Der er oven i købet en statistik over, hvor mange der boer i de forskellige områder.

Dagen efter, den 30. marts, er der en slags dementi fra herredsfogeden. Han

siger, at der ikke er truffet nogen bestemmelse endnu. Afgørelsen til fordel for Nygade kom 25. juni.

Bekymringen for vejføringen var årsaget af, hvilke grunde, der skulle eksproprieres, og alle ville gerne have penge for det.

Den 5. juli begynder nedbrydningen af de ejendomme, der er eksproprieret til banereal. Den første er gården, der tilhørte Martin eller Michael Mikkelsen. (se KREJL, 5. årg. s.45).

Den nye anløbsbro for enden af Rådhusgade er ved at være færdig, og den er allerede taget i brug til losning af jernbaneskiner.

Og så er telefonen kommet til Løgstør, og der er allerede etableret en forbindelse til Ranum! I Løgstør ringer man fra telegrafstationen i Rådhusgade, og i Ranum står telefonen hos Aksel Larsen, som også er manufakturhandler.

Aistrup har med korte mellemrum gentaget annoncen fra februar, men i september sker der noget nyt. Nu nævner han også varer, der er blevet beskudiget ved omflytning i nybyggeriet. Den annonce gentages til hen imod jul, hvor han kommer med en beskeden annonce om julehandel.

De andre manufakturhandlere annoncerer kraftigt, og der er kommet en ny til i de lokaler, hvor Peter Christensen har været. Desværre er avisen fra før, der blev sat gadeskilte op, så der er ikke nævnt nogen adresser. Den nye er Wessel & Vett, (Magasin du Nord), der havde lavet en mængde filialer ud over landet.

Konkurrencen er hård, og det får en af de mindre til at give op, nemlig Jens Aasted (egentlig Jens Christian Aasted). Han havde boet til leje på hjørnet af Nygade og Østerbrogade, men måtte

flytte, da Chr. Neve købte huset i 1884. Han må have boet flere steder, og til sidst omtrent over for Aistrups nye hus.

Den 3. oktober starter han ophørsudsalg, der varer til nytår. Fem år senere køber han sin brors olieforretning og flytter ind i Fjordgade 54. Det var det hus, hvor Løgstør Avis begyndte.

Der er stadig rofærge over Aggersund, men den søndre færgebro er blevet ombygget og forlænget. Det har kostet 2438 kr. og 34 øre. (som amtet har betalt).

Vil man længere væk, kan det betale sig at kontakte handelsagenterne P.C. Christensen & Chr. Rønberg, Løgstør. De kan skaffe folk til New York over Hamborg, hvis de vil udvandre.

I oktober får byrådet forelagt tegninger til det nye sygehus, som tilsyneladende vækker tilfredshed, og så får byen et nyt pengeinstitut, nemlig Banken for Løgstør og Omegn med herredsfuldmægtig Ewald som formand.

Den indvies 1. november. I samme måned genindvies Skarpsalling kirke efter en meget omfattende restaurering. Det var den 15. november.

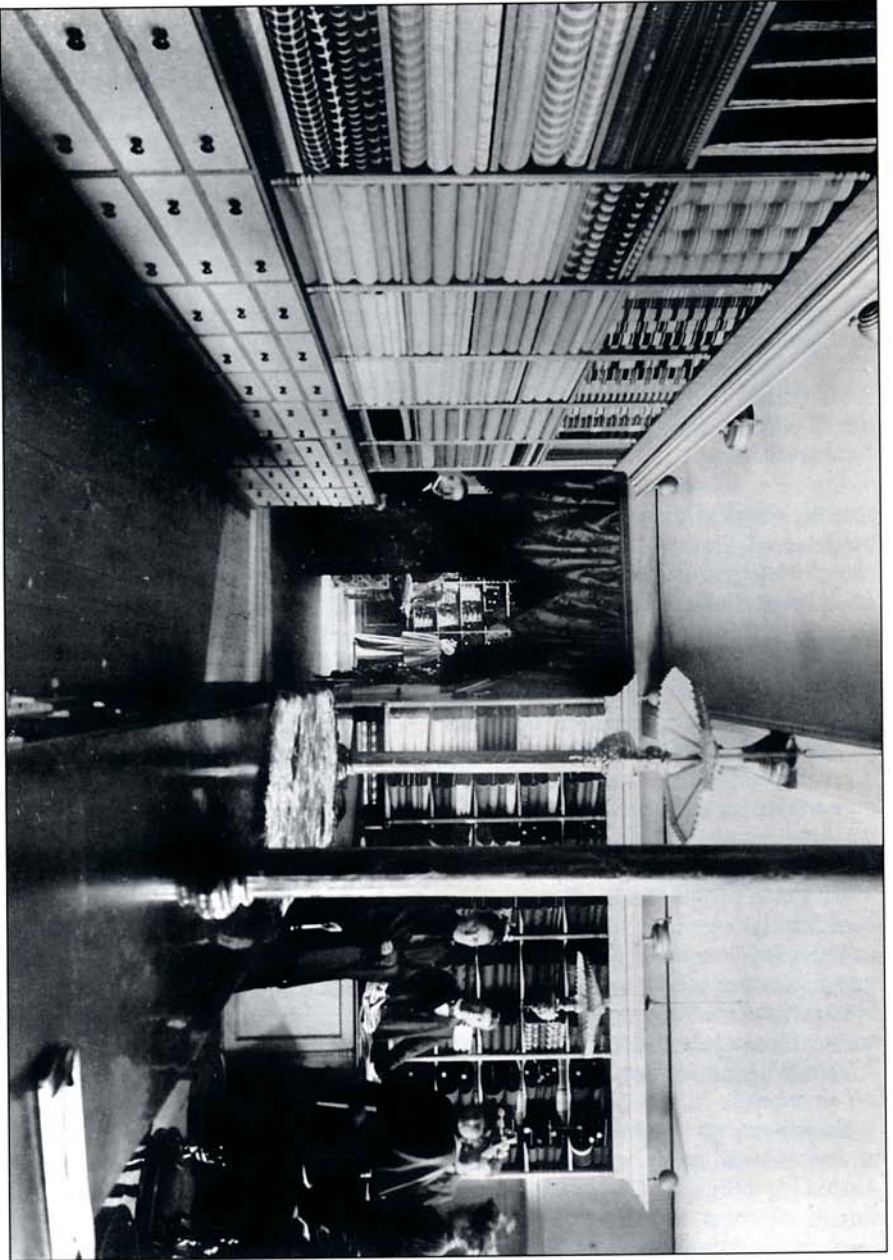
Der var dog allerede etableret en filial af Landbosparekassen ca. 1885. Den flyttede ind i en to-etages nybygning i Rådhusgade i 1891.

Men ved nytårstid stadig ingen melding om Aistrups nye hus er færdigt.

Det blev det, og selv om firmaet ikke eksisterer mere, sælges der stadig tøj i huset.

Selv om vi tidligere har høvdet, at 1893 var det store år i optakten til Købstaden, ser det ud til, at der også var god gang i den i 1891.

N.H.Lindhard

Butikken i Aistrups nye hus.